

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Тенчо Колев

Юридически факултет на

Софийския университет „Св. Климент Охридски“

на материалите, представени за участие в конкурс
за заемане на академичната длъжност „доцент“
в Юридическия факултет на Софийския университет
„Св. Климент Охридски“

по област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки,
професионално направление 3.6 Право
(История на българската държава и право)

В конкурса за „доцент“, за нуждите на Юридическия факултет, обявен в Държавен вестник, бр. 25 от 26.03.2019 г., като кандидат участва Иван Стефанов Кьосев.

Със заповед № РД 38-233/20.05.2019 г. на Ректора на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ (СУ) съм определен за член на научното жури на конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ в СУ по област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.6 Право (История на българската държава и право), обявен за нуждите на Юридическия факултет.

За участие в обявения конкурс е подал документи единствен кандидат: гл. ас. д-р Иван Стефанов Кьосев от Юридическия факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски“.

Гл. ас. д-р Иван Кьосев е възпитаник на Юридическия факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски“, където е завършил

специалност Право в редовна форма на обучение със специализация Правораздаване. След завършването на висшето си образование кандидатът е ангажиран в работата на Юридическия факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ в продължение на над осемнадесет години. Първоначално като редовен докторант и хоноруван асистент, след успешната защита на докторска дисертация е последователно старши асистент и главен асистент в катедра „Теория и история на държавата и правото“ на Юридическия факултет на Софийския университет. Като кандидат за академичната длъжност „доцент“ Иван Кьосев е преминал през необходимите степени на кариерно развитие и притежава изискуемата квалификация, научен потенциал и професионален опит. Като член на катедра „Теория и история на държавата и правото“ на Юридическия факултет на СУ имам преки впечатления от работата на кандидата. Той се отличава със сериозно и отговорно отношение към преподавателската и научната работа, с отзивчивост към студентите и с колегиално и коректно отношение към колегите от катедрата. Винаги е готов да се отзове за съдействие и помощ в процеса на преподавателската и научната работа, да защити реномето на факултета и авторитета на българското юридическо образование. В периода 2005- 2009г. Иван Кьосев съчетава научната и преподавателската работа в Софийския университет със заемането на експертна длъжност към Правната комисия на 40-то Народно събрание, което му позволява на надгради своите знания и умения и да ги апробира в реална правотворческа среда.

Иван Кьосев работи в широк диапазон на научна проблематика- история на държавата и правото, теория на правото, защита правата на човека, правна логика и юридическо мислене. Също така той поддържа постоянен интерес и активно анализира акутните и благодатни за научни приноси въпроси на прехода към правова държавност, проблемите на законодателната дейност,

правовата държава, повишаването на функционалния капацитет на съдебната система и развитието на гражданското общество, политическите права на гражданите.

Научната продукция на кандидата се отличават със задълбоченост, с отлична езикова култура, с ясен и достъпен изказ. Иван Кьосев работи в областта на историята на държавата и правото, на теорията на правото и на законодателната практика и защитата на правата на човека с компетентност и с желание за създаване на стойностни академични произведения със съответните научни приноси, които да подпомогнат и работата на системата за социално управление в правовата държава.

В рамките на конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент” доктор Иван Кьосев е представил за рецензиране 15 (петнадесет) научни публикации: две монографични изследвания и 13 статии и студии, публикувани в авторитетни научни списания и сборници. Също така са представени резюмета на публикациите и е изготвена прецизна и коректна справка за приносите. Налице е условието, предвидено в ЗРАСРБ кандидатът за заемане на академичната длъжност „доцент” да представи публикуван монографичен труд или равностойни публикации в специализирани научни издания, които да не повтарят представените за придобиване на образователната и научна степен „доктор”.

В представените публикации се съдържат научни приноси в областта на историята на държавата и правото, теорията на правото, в частност теорията на законодателната дейност (легиспруденцията), както и проблемите за реформата на съдебната система и някои съществени аспекти на висшето юридическо образование.

Монографичното изследване „Държавната власт и политическите режими при действието на Търновската конституция” (София, УИ „Св. Климент

Охридски”, 2018г., 312с.) се състои от три глави и заключение. В него се проследява процесът на изработването на Търновската конституция и изграждането на новобългарската държавност след петвековно прекъсване.

Сериозно достойнство на представеното научно изследване е подробната библиография и детайлният списък на използваните авторитетни исторически извори и съответната правнонормативна база, относима и валидна към разглеждания исторически период.

Научните приноси на кандидата в представената основна монография „Държавната власт и политическите режими при действието на Търновската конституция” могат да бъдат обособени в няколко насоки:

1. Иван Кьосев показва солидни умения да представя и анализира с арсенала на съвременната правна наука правнополитическите и правнонормативните особености на първия *Lex fundamentalis* на новобългарската държава- Търновската конституция. В детайли е представена структурата на българския върховен закон с акцент върху неизбежните рецепции и влияния на вече съществуващи конституционни модели и експертни становища. Открити са тези специфики, които превръщат Търновската конституция в един от най-демократичните и модерни за този исторически период върховни закони. В тази връзка е поставен акцент на конституционната уредба на основните и политически права на българите, както и на конституционната уредба на правомощията на законодателната и изпълнителната власт с особено внимание върху статута и правомощията на държавния глава. В тази връзка се очертава водещата роля на монарха в държавното управление. Иван Кьосев убедително обосновава причините за промонархическата ориентация на преобладаващата част от българските политически формации и техните лидери, както и акцентира върху важните политически и социални последици от тази тенденция.

Достойнство на проведения анализ е ползването на модерна научна юридическа терминология в релевантната сфера на работа, което е оригинален принос за научната дисциплина История на държавата и правото. Примери в това отношение са термините „трансформационна и регулативна функция на конституцията“, „вето актьори/играчи“, „реактивен вето актьор“, „патронажна власт“, „интегративна и комуникационна функция на държавния глава“, „контролна функция на Народното събрание“, „дуализъм на изпълнителната власт“, „конституционен нихилизъм“ и редица други.

Кандидатът представя детайлен анализ на правомощията на висшите държавни органи, така както са регламентирани от върховния закон. Успешно е представено сложното функционално взаимодействие между монарха, парламента и правителството. Открити са някои фундаментални за държавното управление функции, каквито са бюджетната и контролната функция на Народното събрание и ролята на монарха като доминиращ вето играч в политическия живот. Провеждането на анализите се съчетава с уместни и красноречиви позовавания на свидетелствата на преки участници в политическия живот.

2. Кандидатът притежава умения да разглежда и осмисля историческите събития, да ги разположи в съответния социалнополитически контекст и да акцентира върху най-същественото. По този начин историческата фактология се подрежда и става възможно открояването на водещите закономерности и тенденции и разкриването на тяхната същност. Тези аналитични умения са от особено значение при разработването на фундаментални правноисторически въпроси, в които се преплитат сложни и детерминиращи геополитически процеси с локални национални интереси и проблеми и се задава насоката за развитие на историческия процес за десетилетия напред. В разработването на темата кандидатът е успял да съчетае анализа на българската политическа

действителност с динамичните процеси и явления на полето на голямата международна сцена.

Конкретни примери в тази връзка са анализът на процеса на изработване на Търновската конституция и многопосочните влияния, които го направляват (с. 7-22), представянето на работата на първите български правителства, режимът на пълномощията и сложната геополитическа игра, която го съпътства (с. 97- 111), външната и вътрешна политика на правителствата на Стефан Стамболов (с. 125- 138) и на Константин Стоилов (с.138- 156), личният режим на цар Фердинанд Сакскобургготски (183- 241), управлението на БЗНС и неговите стратегически външнополитически ходове (с. 242- 255), държавният преврат от 19 май 1934г. и авторитарният политически режим на цар Борис III (с. 275- 295). Засилено внимание е отделено на анализа на спецификите на политическите режими, при които са налице авторитарни тенденции и деформиране на конституционно установения правов ред, като в подкрепа на авторските тези са дадени редица красноречиви примери от областта на реалната политика и на законодателната дейност. Кандидатът аргументирано защитава тезата, че всеки управленски акт и действие, които нарушават утвърдените конституционни начала и конкретни конституционни разпоредби, водят до тежки трайни негативни последици за българската държава и българското общество, до национални катастрофи и крушение на идеала за национално обединение.

В хода на изложението на историческите събития Иван Кьосев успява да очертае мащабния и многопластов политически контекст, в който се преплитат интересите на Великите сили и на балканските съседи на България и работата по реализиране на основната задача- обединението на българската нация в единна държава. Заедно с това в монографията е отделено сериозно внимание на процесите на европеизация и модернизация, развитието на

българската стопанска система, в частност индустриалното производство и транспортната инфраструктура. Сериозен акцент е поставен върху ключовото за този исторически период железопътно строителство и системната работа на българските правителства по осигуряването на контрол върху националната железопътна мрежа и подвижен транспортен състав, които през разглеждания исторически период имат съществена държавоподдържаща функция и са важен индикатор за наличието на суверенна външна политика.

Сериозно внимание е отделено на анализа на изграждащата се българска партийна система и нейните водещи представители, с извеждане на характерни тенденции и модели. Кандидатът е успял да улови и да представи динамиката и сложното задкулисие на политическия живот, често повлияно от външнополитически фактори и интереси, както и особеностите на партийното строителство, като откроява и някои симптоматични явления, които се отразяват крайно негативно на държавното управление. Като характерни тенденции се налагат острото и трайно междупартийно противопоставяне, злоупотребите с обществени средства и ресурси, користното обслужване на чужди държавни интереси, липсата на приемственост при предаването на властта, липсата на обща стратегия и на общоприети национални приоритети, които реално и последователно да бъдат реализирани.

3. Сериозни приноси кандидатът реализира при анализа на законодателството на новобългарската държава и на неговите трансформационни и социални функции. В тази връзка се открояват тези части на работата, посветени на изграждането на законодателството на новобългарската държава, както и на законодателната дейност при управлението на Стефан Стамболов, Константин Стоилов, при управлението на БЗНС и специфичната законодателна база, създадена след държавния

преврат от 19 май 1934г. когато се наблюдава деформиране на конституционно установения ред на държавно управление, драстично игнориране на парламентаризма и правителството законодателства чрез наредби-законали .

Тук следва да бъдат изтъкнати представянето и анализите на законодателната уредба на съдебната система на новобългарската държава и нейната структура (с. 63- 84), на развитието на новобългарското наказателно право, процесът на установяване на правните отрасли и неизбежната в този случай рецепция на чуждестранни законодателни модели с техните основни начала и конкретни нормативни постановки. Специално внимание кандидатът отделя на законодателната дейност на правителството на Константин Стоилов. В този период се откроява полагането на основите на модерно данъчно законодателство, което кандидатът представя с редица въведени нормативни актове. Също така се полагат основите на българското наказателно законодателство (Наказателния закон от 1896г.) и се задава един траен модел на наказателна политика на държавата, следван в продължение на целия период на действие на Търновската конституция. Също така важна част на изследването аргументирано представя законодателната политика на правителството на Константин Стоилов относно стимулирането и защитата на българската стопанска система и по-специално Закона за насърчаване на местната индустрия от 1894г., в чието създаване се открояват сериозният принос и държавническите качества на министъра на финансите Иван Ев. Гешов. Открити са редица съществени законодателни мерки, които водят до реални благоприятни последици за развитието на българската индустрия и в по-широк план стопанска система, които сериозно допринасят за превръщането на България във водеща сила в Европейския югоизток.

Сериозни приноси са налице при представянето на законодателната дейност на БЗНС (с. 242- 252), когато с редица законови мерки правителството се стреми да преодолее последиците от националната катастрофа след края на Първата световна война, да облекчи положението на бедните и безимотните, да ограничи спекулата с храни и суровини и да защити и стимулира българската стопанска система. В тази връзка се открояват анализите на законодателната политика на правителството на БЗНС и по-специално Законът за трудовата поземлена собственост от 1921г., Законът за търговия със зърнени храни и произведенията от тях от 1921г., както и Законът за трудовата повинност от 1920г.

В обобщение кандидатът показва задълбочено познаване на българския политически живот от анализирания исторически период, правноисторическия контекст, водещите геополитически процеси и закономерности, демонстрира обработен и ясен научен стил на изказ и аргументира убедително своите тези и заключения. Сериозен принос на монографията е и последователно поддържаният патриотичен вектор в насока защита на българския национален интерес за обединение в обща държава в реалните граници на българското етническо землище. Така представеният труд безспорно ще послужи при възпитаването на бъдещите студенти в духа на българското самосъзнание и култивирането на пиетет към героите на България, а също и за поддържането на интереса към дисциплината Историята на българската държава и право.

Препоръките, които могат да бъдат изтъкнати към кандидата, са свързани с релевантната правноисторическа материя. Трудът би спечелил от още по-сериозния анализ на нормативната база на новобългарската държава и по-специално проследяването на сложните процеси на рецепция на чуждестранни законодателни модели. Също така допълнително може да се

развие проблемът за влиянието на държавните глави като вето играчи в процеса на текущото държавно управление и във външната политика и при вземането на стратегически управленски решения. Неизбежно при разглеждането на подобна тема стои и въпросът за добавянето на още повече характерни детайли и особености на политическото поведение на някои от лидиращите личности в сферата на държавното управление и в партийното строителство, които оформят специфичния облик на българския политически живот в периода на утвърждаването на новобългарската държавност.

Като второ научно изследване, представено по конкурса, се явява монографията „Теория за рационалното и хуманното законодателство” (София, УИ „Св. Климент Охридски”, 2012г., 255с.) Този труд представлява една Теория на законодателната дейност, с която Иван Кьосев задава модела и критериите за създаване на перфектни нормативни актове в правовата държава и от компетентни правотворчески институции. Тук проличава натрупания от кандидата опит в реалната законодателна практика като експерт към Правната комисия на 40-то Народно събрание.

С оглед разкриването на релевантния исторически контекст кандидатът представя пространен правноисторически анализ на идеите и нормативните модели за регулиране и защита. Сериозно внимание е отделено на периода на Новото време и на наложените се основни неотменни начала на социалното управление. При разгръщането на темата авторът се основава на два ръководни жалона- рационалността и хуманността, и техните правотехнически и правнополитически проекции. Сериозен оригинален принос на автора е внимателното проследяване и анализа на правнополитическите процеси в периода на Новото време и аргументираното обосноваване като закономерно на появата и утвърждаването на демократичната и правова държава и развитието на свободно и солидарно

гражданско общество (с. 49 -90). Тук категорично се проявява умението на кандидата да вниква в сложния исторически контекст, да обхване мащаба и динамиката на изследваните явления и процеси и да откроява най-съществените закономерности и тенденции, както и умението за представяне на ясни и обосновани изводи. Тези умения са от особено значение при научно-изследователската работа и преподаването на полето на дисциплината История на държавата и правото и в по-широк план при работата в сферата на социалнополитическата проблематика.

Сериозен научен принос на кандидата е формулирането на оригинална дефиниция на рационалното и хуманното законодателство, която да служи като критерий за преценка на законодателните актове. По този начин изградената теоретична постановка подпомага както отрасловите юридически дисциплини, така и реалната законодателна практика.

Принос на кандидата е представянето и анализът на инструментите за изграждане на перфектни нормативни актове- правно-логическите, системните и функционалните способности, както и на факторите, допринасящи за създаване на рационално и хуманно законодателство- моралът, публичният и професионалният морал. Тук бих искал да изтъкна като важни достойнства на авторските тези на кандидата акцентирането върху проблематиката на морала и неговите разновидности, която е от решаващо значение за изграждането и поддържането на демократичен и правов ред, а традиционно се подценява в научните разработки и в реалната правотворческа и управленска практика. Също така кандидатът осветлява често пренебрегваните, но фундаментални въпроси за способите на формалната логика, както и способите на модалната логика в законотворческата дейност, които поради тяхното слабо познаване и владене все още много рядко се и използват като инструменти в реалната правотворческа практика.

Заедно с представените самостоятелни монографии кандидатът е представил и студии и статии, посветени на актуални проблеми на социалното управление и на функционирането на правовата държава, които анализира успешно със средствата на правната наука. Сериозни приноси се регистрират по отношение темата за повишаването на функционалния капацитет и интегритета на кадрите в българската съдебна система. Тук бих посочил публикациите „Съдебната власт в правовата и демократична държава”- В: Е-списание Jus romanum- www.iusromanum.eu, II Iusticia, 2015г. и „Независимост и ефективност на съдебната власт- принципи, проблеми, решения” (Студия)- В: www.challengingthelaw.com (професионален юридически сайт), юли 2015г. Достойнство на кандидата е, че формулира редица конкретни предложения относно необходимите реформи с оглед подобряване на функционирането на системата и достигането до задоволително ниво на ефективност. Впоследствие някои от тези предложения са възприети и реално въведени в нормативната уредба на работата на съдебната власт.

Закономерно с професионалното развитие на кандидата в няколко разработки се проявява неговия интерес в областта на висшето юридическо образование. Тук бих искал да посоча публикациите „Юридическото образование в периода на прехода”- Научен доклад за Националната конференция за юридическото образование, София, 2013г. В: Е-списание „Юридическо образование” www.legaleducation.eu), където е проведен анализ за състоянието и перспективите на висшето юридическо образование в Република България, както и статията „Семинарните занятия по Обща теория на правото – отговорност и предизвикателство”. – сп. *Съвр. право*, № 1, 2007, с. 66-74. В тази статия кандидатът представя принципите, методиките и някои по-съществени проблеми в работата със студентите-първокурсници, които

навлизат в сложната и многопланова материя на юридическите дисциплини. Напълно обосновано Иван Кьосев акцентира върху необходимостта от развиването на самостоятелно юридическо мислене и усвояване на специфичния юридически понятиен апарат, така че да се осигури навлизането на студентите в сферата на отрасловите юридически дисциплини и усвояването на съответния релевантен и задължителен масив от знания, които да дадат възможност за успешното им реализиране в юридическата практика.

Преподавателската, научната и експертната дейност на доктор Иван Кьосев напълно отговарят на условията на конкурса за заемането на академичната длъжност „доцент“. Те са в съответствие с изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за прилагане на ЗРАСРБ. Кандидатът притежава качествата на утвърден учен и уважаван преподавател. Смятам, че заемането на академичната длъжност „доцент“ е закономерна стъпка в неговото професионално и личностно развитие. Изразявам положителна оценка и категорично съгласие Научното жури да изготви доклад-предложение до Факултетния съвет на Юридическия факултет за избор на гл. ас. д-р Иван Стефанов Кьосев на академичната длъжност „доцент“ в Софийския университет „Св. Климент Охридски“ по професионално направление 3.6 Право (История на българската държава и право).

10 юли 2019г.

София

Рецензент:

проф. д-р Тенчо Колев

ACADEMIC REVIEW
by Prof. Dr. Tencho Kolev
Faculty of Law
Sofia University " St. Kliment Ohridski "

of the materials submitted for participation in a competition
for taking the academic position "Associate professor"
at Faculty of Law of the Sofia University
"St. Kliment Ohridski"
by area of higher education 3. Social, economic and legal sciences,
professional field 3.6 Law
(History of the Bulgarian State and Law)

In the competition for academic position "Associate professor" for the needs of the Faculty of Law announced in the Official Gazette № 25 from 26.03. 20 19, Ivan Stefanov Kyosev is being a candidate .

By Order № RD 38-233 / 20.05.2019 of the Rector of Sofia University "St. Kliment Ohridski " I am nominated as a member of the scientific jury of a competition for the academic position "Associate professor" at the Faculty of Law. For the participation in the competition, was filed a single application: Ch. Assoc. Prof. Ivan Stefanov Kyosev from the Faculty of Law of Sofia University "St. Kliment Ohridski ".

For the participation in the competition, he has filed a single application: Ch. Assoc. Prof. Ivan Stefanov Kyosev, PhD from the Faculty of Law of Sofia University "St. Kliment Ohridski ".

Chief Assist. Assoc. Prof. Ivan Kyosev is a graduate of the Faculty of Law of the Sofia University "St. Kliment Ohridski" where he holds a degree in Law in a regular form of training with specialization Jurisprudence. After completing his higher education the applicant is engaged in the work of Sofia University "St.Kliment Ohridski" during a period of more

than eighteen years. Originally as a PhD student and part-time Assistant professor, after the successful defense of the doctoral dissertation is consistently Senior assistant and Chief Assistant Professor in the Chair "Theory and History of State and Law" at the Law Faculty of Sofia University. As a candidate for the academic position "Associate Professor" Ivan Kyosev has passed the necessary degrees of career development and possesses the required qualification, scientific potential and professional experience. As a member of the Chair Theory and History of the State and Law of the Faculty of Law at the Sofia University, I have direct insights from the candidate's work. He has a serious and responsible attitude to teaching and scientific work, responsiveness to students, and collegiate and correct attitude towards colleagues in the Faculty of Law. He is always ready to respond to assistance and help in the process of teaching and scientific work, to defend the reputation of the Faculty and the authority of the Bulgarian legal education. Additionally, during the period 2005-2009, Ivan Kyosev combines the scientific and teaching work at the Sofia University with the appointment of an Chief Expert at the Legal Committee of the 40th National Assembly, which engagement allows him to build up his knowledge and skills and to appraise them in a real legal-political environment.

Ivan Kyosev works in a wide range of legal- historical problems and disciplines- Theory of State and Law, protection of human rights, Legal logic and Legisprudence. He also keeps a constant interest and actively analyzes the issues that are acute and grateful for scientific contributions such as the transition to the rule of law and democracy, issues of legislative activity, improving the functional capacity of the judicial system and the development of civil society and party system, including problems of direct democracy and social inclusion.

The scientific production of the candidate is notable for his expression skills, excellent legal writing style, clear and profound explanations and scholarly conclusions. Ivan Kyosev works in the History of the State and Law, Theory of Law and legislative practice and protection of human rights with profound competence and desire to create a valuable academic papers with relevant scientific

contributions which support the system of public governance and defending the Rule of Law doctrine and its actual implications.

Within the competition for appointment of academic position "Associate professor" Dr. Ivan Kyosev has submitted for academic review 15 (fifteen) scientific papers as follows: two monographs and 13 articles and studies published in recognised scientific journals and collections. Also, summaries of the publications are presented and a precise and accurate account of the contributions is prepared. There is a condition foreseen in the ZARRPB the applicant for the academic title "associate professor" to submit published monographic work or equivalent publications in specialized scientific journals that do not repeat the presented for the acquisition of the educational and scientific degree "Doctor" .

In the submitted publications contain scientific contributions in the field of History of State and Law, Legal Theory, particularly the theory of legislative activity (legisprudence) as well as issues of reform of the judiciary and some important aspects of higher legal education.

The monographic study "State Power and Political Regimes under the Effect of the Turnovo Constitution" (Sofia, Publishing House "St. Kliment Ohridski", 2018, 312p.) The paper consists of three chapters and a conclusion. It follows the process of elaborating the Turnovo Constitution and the building of the new Bulgarian state after a period of five-centuries interruption of Bulgarian state sovereignty.

Serious contribution of the presented research paper is detailed bibliography and relevant legal-normative base, relevant and valid to reviewed historical period.

The scientific contributions of the candidate in this monograph paper can be divided into several directions:

1. Ivan Kyosev possesses a solid ability to present and analyze with the arsenal of modern legal science the legal and political characteristics of the first Lex fundamentalis of the new-Bulgarian state - the Turnovo Constitution. The structure of the Bulgarian supreme legal act is presented in details, with an emphasis on the inevitable receptions and influences of existing constitutional models and legal expert opinions. These specifics are highlighted, which turn the

Turnovo Constitution into one of the most democratic and modern constitutions of the relevant period. In this regard, are thoroughly presented the constitutional framework of the political rights of the Bulgarians as well as the constitutional regulation of the of the legislative and executive branches with particular attention to the status and ruling instruments of the head of state is emphasized. Ivan Kyosev convincingly explains the reasons for the pro-monarchist orientation of the majority of Bulgarian political formations and their leaders, as well as emphasizing the important political and social consequences of this political trend .

Serious achievement of the analysis is the implementation of the modern scientific legal terminology in the relevant field of research work , which is an original contribution to the scientific discipline History of the state and law. Examples of this are the terms "transformative and regulatory function of the Constitution", "veto actors /players " , "reactive veto actor", "patronage authority" , "Head of state's integrative and communication function" , "control function of the National Assembly" , "dualism of the executive branch of state governance" , "constitutional nihilism" and a number of others.

The applicant presents a detailed analysis of the competence of the higher state authorities as regulated by the Supreme legal act. Successfully is presented the complex functional interaction between the monarch, the parliament and the government. Some fundamental functions, such as the budgetary and control function of the National Assembly and the role of the monarch as the dominant veto player in political life, are outlined .

2 . The candidate possesses and demonstrates the skills to delve into, to consider and deeply, thoroughly understand historical midst and leading events, deploying them in the relevant socio-political context and emphasizing the most essential features and trends. In this way the historical facts are arranged and become possible to highlight the leading phenomena and tendencies and to reveal their essence . These analytical skills of the candidate are of particular importance in the development of fundamental legal-political topics that intertwine complex and determinant geopolitical processes with local national interests and problems

and set the course for the development of the historical process for decades to come. In developing the topic, the candidate has succeeded in combining the analysis of the Bulgarian political reality with the dynamic processes and phenomena in the field of the global international political field.

Specific examples in this regard are the analysis of the process of elaboration of the Turnovo Constitution and multidimensional influences that guide it (pp. 7-22), presentation of the work of the first Bulgarian governments, the governance of prince Alexander Batemberg and complex geopolitical game that accompanies it (p. 97- 111); the Foreign and Internal Policy of the Governments of Stefan Stambolov (p. 125- 138) and Konstantin Stoilov (p.138 - 156), personal regime of Tsar Ferdinand Saxe-Coburg (p. 183-241), the governance of BZNS (Bulgarian People's Agriculture Union) and its strategic foreign policy moves (pp. 242-255), military coup d'Etat of May 19, 1934, and the authoritarian political regime of Tsar Boris III (pp. 275-295) . Enhanced attention is paid to the analysis of the specifics of the political regimes in which there are authoritarian tendencies and distortions of the constitutionally established legal order , and a number of eloquent examples from the field of real policy and legislative activity are given in support of the authors. The candidate grounded argues that every managerial decision and action that violate these established constitutional principles and specific constitutional provisions lead to serious long-term negative consequences for the Bulgarian state and the Bulgarian society to national catastrophes and wreck the ideal of national unity.

In the course of the exhibition of historical events, Ivan Kyosev has managed to outline the vast and multi-layered political context in which the interests of the Great World Powers and the Balkan neighbors of Bulgaria intertwine and the work on the realization of the main task - the unification of the Bulgarian nation into a united state . At the same time, the monograph devotes serious attention to the processes of Europeanization and modernization, the development of the Bulgarian economic system, in particular the industrial production and the transport infrastructure. Great emphasis is placed on the key to this historical period railway

construction and systematic work of Bulgarian governments in securing control over the national rail network and rolling transport stock during the historical period have substantial state-maintaining function and are an important indicator of the existence of a sovereign foreign policy .

Strong attention is paid to the analysis of the emerging Bulgarian party system and its leading representatives, with the emergence of characteristic trends and models. The candidate has been able to capture and present the dynamics and complex backbone of political life, often influenced by foreign policy factors and interests, as well as the peculiarities of party building, as well as outlining some symptomatic phenomena that are extremely negative to government. Typical trends are the lack of inter-party democracy, the sharp and destructive political conflicts, the misuse of public funds and resources, the harmful service to foreign interests, the lack of continuity in the transmission of state governance, the lack of a common strategy and the generally accepted national priorities that are actually and consistently implemented .

3. Serious contributions are made by the candidate in analyzing the legislation of the new Bulgarian state and its transformational and social functions. In this connection, should be outlined these parts of the work devoted to the construction of the legislation of the new Bulgarian state, as well as the legislative activity under the government of Stefan Stambolov, Konstantin Stoilov, and the mandate of the leading party BZNS and the specific legislative base created after the coup d'état of 19 May 1934, when there is examples of the breach into constitutionally established order of government, drastic ignorance of parliamentary democracy and governing through ordinances-laws .

Here should be highlighted presentation and analysis of the legal framework of the judicial system of the new Bulgarian state and its structure (pp. 63- 84), the development of modern Bulgarian criminal law, the process of establishing legal sectors and inevitable in this case the reception from foreign legislative models with their basic principles and specific regulations and normative structures. The special attention is paid to the applicant concerning the legislative

activity of the government of Konstantin Stoilov. During this period, the foundation of modern tax legislation stands out, which the candidate presents with a number of introduced normative acts. The foundations of the Bulgarian criminal legislation (the Criminal Statute of 1896) are laid out and a durable model of the punitive policy of the state is set, followed throughout the period of operation of the Turnovo Constitution. Also an important part of the study the applicant presents the legislative policy of the government of Konstantin Stoilov on the stimulation and protection of the Bulgarian economic system and in particular the Statute for the Promotion of the Local Industry from 1894, whose creation highlights the serious contribution and the statehood of the Minister of Finance Ivan Ev. Geshov. A number of significant legislative measures have been highlighted, leading to real beneficial consequences for the development of the Bulgarian industry and economic system, which seriously contribute to the transformation of Bulgaria into a leading force in the European Southeast.

Serious contributions have been made to the presentation of the legislative work of the Bulgarian People's Agrarian Union (BZNS)- p. 242-252 when, with a number of legal measures, the government has sought to overcome the consequences of the national catastrophe after the end of World War I, to alleviate the situation of the poor and the needy to limit speculation in food and raw materials and to protect and stimulate the Bulgarian economic system. In this regard, the candidate analyzes the legislative policy of the government of BZNS and in particular the Statute for the labor-agricultural property (1921), the Statute for grains production' trade (1921), The Statute of labor duty from 1920.

In summary, the candidate shows an in-depth knowledge of Bulgarian political life from the analyzed historical period, the legal and historical context, the leading geopolitical processes and trends, demonstrates a well-developed and clear scientific style of expression and argues convincingly. Serious contribution of the monograph is also the consistently maintained patriotic vector in the direction to protection of the Bulgarian national interests and independent development of the state and civil society. The work presented here will undoubtedly serve at a

useful educational instrument for the students' and cultivating an appeal to the prominent leaders of Bulgaria, and to maintain interest in the discipline Bulgarian state and law.

The recommendations which can be raised to the applicant, are associated with the relevant legal-historical matter. The work would benefit from even more serious analysis of the normative-regulatory framework of the new Bulgarian state and, in particular, the follow-up of the complex processes of reception of foreign legislative models. The issue of the influence of heads of state as veto players in the process of current governance and foreign policy and in strategic decision-making can also be further developed. An inevitable aspect of this issue is the addition of even more specific details and peculiarities of the political behavior of some of the leaders in the sphere of state governance and party building which shape the specific aspect of Bulgarian political life during the period of the establishment of the new Bulgarian statehood.

As a second research presented at the competition appears the monograph "A Theory of rational and humane legislation" (Sofia, PH "St. Kliment Ohridski", 2019, 255p.) This work is a theory of legislative policy by which Ivan Kyosev sets the model and the criteria for the creation of perfect normative acts in the rule of law and by competent public institutions. Here is revealed the experience gained by the candidate in the real legislative practice as an expert at the Legal Committee of the 40th National Assembly.

In order to uncover the relevant historical context, the applicant presents a broad-based legal- historical analysis of the ideas and regulatory models for regulation and protection . Considerable attention is paid to the New Age period and to the essential inalienable principles of social governance. In developing the topic, the author is based on two guiding principles - rationality and humanity, and their legal and legal and political implications . A serious original contribution by the author is the careful follow-up and analysis of the law-making processes in the New Age and the reasoned justification of the emergence and consolidation of the democratic and the rule of law and the development of a free and solid civil society

(pp. 49-90). Here the applicant's ability to understand the complex historical context, the scale and dynamics of the phenomena and processes studied, and to highlight the most important laws and trends, as well as the ability to present clear and well-founded conclusions, is clearly demonstrated here. These skills are of particular importance in the research and teaching of the subject field History of the State and Law and more in the field of socio-political issues.

Serious scientific contribution of the applicant is formulating the original definition of rational and humane legislation to serve as a criterion for assessing the legislative acts. Thus the existing theoretical formulation assists as a scientific matrix to all legal branches and actual legislative practice.

Candidate's contribution is the presentation and analysis of the tools to build perfect legal-normative regulations: legal-logical means, system and functional methods, as well as the factors contributing to the creation of a rational and humane legislation- morality, public and professional ethics. Here I would like to highlight as important merits of the candidate the emphasis on the issues of morality and its varieties, which are crucial for building and maintaining democratic and public order under the principles of Rule of Law, which are traditionally underestimated in scientific papers and in the actual legal and political practice. Also the candidate highlights often overlooked, but fundamental issues concerning the tools of formal logic and modal logic during the law-making process as a high-priority ruling activity.

Along with the submitted separate monographs and the applicant has presented papers and articles on acute issues of state governance and functioning of the modern Etat de Droit. Serious contributions are registered with regard to the topic of raising the functional capacity and integrity of the staff in the Bulgarian judicial system. Here I would point out the publications "The Judiciary in the modern and Democratic State"- In: E-journal Jus romanum - www.iusromanum.eu, № II Iusticia, 2015 and "Independence and Effectiveness of the Judiciary - Principles, Problems, Solutions" (academic study) - In: www.challengingthelaw.com (professional legal site), July 2015. The

applicant's contribution is that he formulates a number of concrete proposals on the necessary reforms with a view to improving the functioning of the system and achieving a satisfactory level of efficiency. Subsequently, some of these proposals were adopted and actually introduced into the regulatory framework for the work of the judiciary.

Normally, the applicant's professional development in several developments shows his interest in the field of higher law education . Here I would like to point out the publications "Legal Education in the Transition Period" - Scientific Report on the National Conference on Legal Education, Sofia, 2013. In: E-Journal "Legal Education" (www.legaleducation.eu), where the analysis of the state and perspectives of the higher education in the Republic of Bulgaria was carried out as well as the article "Academic practice on General Theory of Law- Responsibility and Challenge"– In: Contemporary Law Magazine, № 1, 2007, pp. 66-74. In this article the candidate presents the principles, methodologies and some more important problems in working with the freshman students who enter the complex and multi-layered matter of the legal disciplines. Fully justified Ivan Kyosev emphasizes the need to develop individual legal thinking and utilization of specific legal terminology, so as to ensure the entry of students in the field of special and fundamental legal disciplines and utilization of relevant and binding array of knowledge to enable for their successful implementation in legal practice.

The teaching, scientific and expert activities of Dr. Ivan Kyosev are in full compliance with the terms of the competition for the appointment of the academic position Associate professor. They are in compliance with the requirements of the relevant legal framework- ZRARS and the Regulations for the implementation of the ZARRPB. The candidate possesses the potential and skills of a qualified social scientist and a respected talented lecturer. I firmly believe that taking the academic position "Associate professor" is a necessary step in his professional and personal development. I express a positive assessment and definite agreement the Scientific Jury to prepare a report-proposal to the Faculty Council of the Faculty of

Law for the election of Chief Assoc. Prof. Ivan Stefanov Kyosev, PhD at the academic position "Associate Professor" at Sofia University "St.Kliment Ohridski" in area of higher education 3.Social, economic and legal sciences, Professional field 3.6 Law (History of the Bulgarian State and Law).

July 10, 2019
Sofia

Reviewer:
Prof. Dr. Tencho Kolev